

Biblické hodiny – Reformácia Nadšenie skončilo

Martina sme opustili v čase vypočúvania kardinálom Kajetánom, ktorý dostal jediný príkaz: prinútiť Luthera, aby odvolal. Kajetán naliehal na Staupitza – predstaviteľa augustiniánskeho rádu – aby zbavil Martina mníšskeho habitu, čím by umožnil Kajetánovi poslať ho bez problémov do Ríma. Stratil by totiž aj tú poslednú istotu, ktorú mu dával mníšsky rád. Martin o tom napísal: „viem o tom iba toľko, že by som bol najúslušnejší a najmilovanejší človek, keby som bol vyslovil jednoduché slovo revoco, čo znamená odvolávam. Nestanem sa predsa heretikom tým, že odvolám poznanie, ktoré zo mňa urobilo kresťana“.

Martin počkal niekoľko dní v Augusburgu. Čakal, či ho ešte predvolajú. Potom poslal pápežovi odvolanie proti Kajetánovi. *Podľa Martina doktrína o odpustkoch nikdy nebola oficiálne vyhlásená, takže vyhlásiť niekoho za kacira, kto v týchto nepodstatných veciach má iný názor ako cirkev, nie je správne.* Sťažoval sa tiež na predvolanie do Ríma, pretože by ho tým vydali do rúk dominikánom a ani v samotnom Ríme nikto nie je v bezpečí, dokonca ani samotný pápež (Leva X. chceli otráviť). **A keďže mu nebolo umožnené diskutovať, iba odvolať, teda nedostalo sa mu spravodlivosti, „odvolávam sa od Leva, ktorého nesprávne informovali, k Levovi, ktorého informovali lepšie“.** Námietka musela byť právne overená a mohla ísť do Ríma. Staupitz mu poradil, aby napísal svoje stanovisko aj Kajetánovi. Napísal mu veľmi slušný, úctivý list, ale trval stále na svojom, že nič neodvolá.

Staupitz ho v takejto situácii zbavil mníšskeho sľubu, pravdepodobne preto, aby bol Luther voľný, neviazaný žiadnymi zákonmi, aby mohol poprípade utiecť. No Martin to bral inak, že ho zradili. Bol opustený priateľmi. Ostali pri ňom iba radcovia Fridricha Múdreho a aj oni hodnotili celú situáciu za vážnu a nebezpečnú. Preto **opustil Augsburg ako utečenec 20.10.1518** bez meča, bez ostrohov, strmeňov, dokonca bez nohavíc, iba v mníšskej kutni. Prešmykol sa cez diery v hradbách, nasadol na starú kobyľu a uháňal von z mesta. Spomínal, že v tom strese a rýchlosti sa tak unavil, že keď skočil z koňa nevedel ani chodiť. Najprv prišiel do Norimbergu, kde mu ukázali, či pravé či nepravé, pápežove inštrukcie pre Kajetána, Luther sa rozhodol odvolať sa proti pápežovi na všeobecný koncil. Následne 31.10.1518 prišiel do Wittenbergu. Ako sa za rok môže zmeniť život človeka. Spalatinovi napísal z tohto obdobia list, v ktorom charakterizoval svoj život: „ostáva mi už iba strach a nádej“.

25.10. dostal Fridrich od Kajetána list, aby mu pripomenul duchovné povinnosti svetského kniežaťa. Bol to skôr výhražný ako motivujúci list, v ktorom Kajetán označil Luthera za bezvýznamného mnícha. Kajetán očakával od Fridricha

jedinú správnu reakciu, že Martina sám pošle do Ríma alebo ho prinajmenšom vyhostí zo svojho územia. Keďže sa proti Martinovi rozpútali mnohé boje a 9.11. bolo vydané nové nariadenie o odpustkoch, v ktorom vyhlásili, že pápež má právo udeľovať odpustky, Martin konal. **28.11. podal u notára odvolanie sa proti pápežovi na všeobecný koncil, ktorý bol podľa Luthera nad pápežom, ktorý je omylný, hriešny a schopný klamstva.** A ak pápež nariaďuje niečo, čo je v rozpore s Písmom nemáme povinnosť ho poslúchať. Všetky výťažky si nechal a chcel ich použiť iba v prípade, že na neho uvalia kľatbu, lenže tlačiar ho neposlúchol. Tým sa Martin dostal ešte do horšej situácie, pretože pápež vydal nariadenie, že odvolanie sa na koncil bez súhlasu pápeža je kacirstvo. Tiež sa 13.12. na verejnosť dostalo to nariadenie o odpustkoch, že pápež má právo ich udeliť a iné názory budú odsúdené. **Tým Martin stratil akúkoľvek nádej na diskusiu – Kajetán bol spokojný, lebo tým bolo jasne vyhlásené, kto je tu pán.**

Chudákom tu bol aj Fridrich - na jednej strane bol úprimne presvedčeným katolíkom, na strane druhej sa mu Martinove názory páčili. Hoci často používal vyčkávaciu taktiku, teraz musel reagovať rýchlo. Zavolať si Spalatinu a požiadal ho, aby odniesol Kajetánov list Martinovi, ktorý na neho mal čím skôr reagovať. To Martina ešte viac zneistilo. Bol presvedčený, že bude musieť z Wittenbergu odísť, ako Abrahám – „nevedno kam, ale s istotou, že Boh je všade“. Luther napriek tomu napísal Fridrichovi list, trochu s vtipom a prijal to ako možnosť všetko kniežatú vysvetliť. Hoci všetko, čo sa doteraz stalo odvážne prezentoval, nakoniec dodal, že ak má byť ublížené kniežatú, Martin opustí jeho územie, lebo mu nechce robiť zle. Pozval si na večeru niekoľko priateľov s tým, že ak by zistili, že odišiel, nech to berú ako rozlúčku. O dve hodiny na to dostal od Spalatina list, že knieža si želá, aby zostal. Fridricha presvedčil Martinov dlhý list, že robí správnu vec, ak Martina chráni. ***V decembri Fridrich napísal Kajetánovi list, že doteraz si plnil povinnosti a že nikto ho zatiaľ nepresvedčil o Martinovej vine a pokiaľ ho neusvedčia z herézy, nevysťahuje ho ani nepošle do Ríma a tiež že za Lutherom stoja učenci, univerzita a mnohí ďalší významní ľudia.***

Martina to nesmierne potešilo a o kniežati napísal: „patrí medzi tých, ktorí sa vedú chopiť zodpovednosti v oblasti vzdelávania aj politiky“.

V období od konca novembra do Vianoc 1518 žil Luther len pre konkrétny deň. Nezačínal nič nové. Aj Spalatinu mu poradil, aby momentálne nič nepublikoval, kým sa celá vec neuzavrie. Lenže Martin medzitým napísal knihu o tom, čo sa udialo v Augsburgu, a že mu nebolo umožnené diskutovať. Medzitým si hľadal podporu aj u iných vplyvných ľudí. Venoval sa aj univerzite, začal novú

prednášku o Žalmoch, ktoré vyučoval až do roku 1521. A **hoci sa Martin bál, čo s ním bude, nechcel dovoliť strachu, aby mu zabránil pracovať.**

V januári 1519 knieža Fridrich nariadil Martinovi, aby prišiel do jeho sídla a stretol sa tu so zvláštnym vyslancom pápeža. Volal sa **Karol von Miltitz**. Ako to dopadlo si povieme nabadúce.

ES 455